

περιοδική έκδοση επιστημονικής φαντασίας

Fantazyne

σεπτέμβριος 2023 #4

Αφιέρωμα στον Tim Burton

- > Georges Méliès The illusionist
- > Stop-motion animation
- > Νέες Ταινίες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1

- Φαντασία
- Επιστημονική Φαντασία

2

- TIM BURTON
- Βιογραφικό
- Ο Burton, το σχέδιο και το στυλ
- Χαρακτήρες με μεγάλα μάτια
- Η Ημέρα των Νεκρών (Dia de los muertos)

3

- Stop - motion animation
- Χρονοδιάγραμμα ταινιών
- Εμβληματικές ταινίες σε σκηνοθεσία Tim Burton

4

- Επίκαιρες ταινίες φαντασίας:
- A Quiet Place (2018)
- The Shape of Water (2017)
- Lamb (2021)

Έκδοση: Αγγελική Αλεξίου Το παρών έντυπο έγινε με αφορμή την εκπόνηση της Πτυχιακής μου εργασίας με εισηγητή τον Απόστολο Κορδά

EDITORIAL

Σκέψεις, εικόνες, συναισθήματα και τόσα πολλά ερωτηματικά. Ερωτηματικά που έχουν πληθύνει γύρω μας και μέσα μας, αναζητήσεις μέσα στην ζωή, μέσα από την οθόνη, μέσα από τα βιβλία, μέσα από το internet, μέσα από τις εικόνες, μέσα από τις παρέες. Όλοι όμως αγαπάμε τις ιστορίες. Είναι εκείνες που προκαλούν έντονα συναισθήματα μας επηρεάζουν και εν τέλει μας εμπνέουν....γιατί

Αν είσαι φτωχός δούλευε

Αν είσαι πλούσιος δούλευε

Αν είσαι φοιτητής δούλευε

Αν αισθάνεσαι φορτωμένος με ασήκωτα βάρη και ευθύνες δούλευε

Αν είσαι ευτυχισμένος δούλευε, δούλευε αδιάκοπα

Αν δεν έχεις δουλειά βρες κάτι να κάνεις, σκούπισε, καθάρισε, μαγείρεψε. Όταν δεν κάνεις τίποτα αφήνεις χώρο για άγχος, αμφιβολίες, αγωνίες, σκέψεις

Αν είσαι απογοητευμένος δούλευε

Αν κλονίζεται η πίστη σου και σε απογοητεύει η λογική σου δούλευε

Αν διαλύονται τα όνειρα σου και φαίνεται χαμένη η ελπίδα σου τότε δούλευε, δούλευε σαν να βρίσκεται η ζωή σου σε κίνδυνο και όντως βρίσκεται σε κίνδυνο.

Αν δεν έχεις δουλειά βρες την διάβασε, χόρεψε, περπάτησε, ζωγράφισε συγύρισε Ότι κι αν σε βασανίζει, δούλευε

Δούλευε ευσυνείδητα

Δούλευε με εμπιστοσύνη

Δούλευε με χαρά

Γιατί

η δουλειά είναι η καλύτερη ιατρική, το πιο δυνατό φάρμακο που διαθέτουμε.

Η δουλειά θεραπεύει τους σωματικούς και ψυχικούς πόνους.

ΦΑΝΤΑΣΙΑ

Η λέξη φαντασία αναφέρεται σε μια ψευδαίσθηση ή μια ευφάνταστη ιδέα. Το φανταστικό, μια σχετική λέξη, περιγράφει επίσης κάτι που είναι φανταστικό και μη ρεαλιστικό. Όπως υποδηλώνει το όνομά του, το λογοτεχνικό είδος της φαντασίας αναφέρεται σε ιστορίες γεμάτες με φανταστικά και μη ρεαλιστικά στοιχεία. Τα γεγονότα σε μια φαντασία λειτουργούν έξω από τους νόμους του πραγματικού σύμπαντος και συνήθως περιλαμβάνουν υπερφυσικά στοιχεία, όπως μαγεία ή μαγικά πλάσματα. Οι ιστορίες φαντασίας περιέχουν συχνά στοιχεία της μεσαιωνικής ζωής, όπως κάστρα, ιππότες, βασιλιάδες, μαγικά σπαθιά και αναφορές σε αρχαία ξόρκια.

Παναγιωτάτος Δημήτρης, 1979
Φωτογραφία: Guillermo Navarro

ΟΡΙΣΜΟΣ

Με τον όρο φανταστικός κινηματογράφος εννοείται ένα κινηματογραφικό είδος όπως το γουέστερν, το αστυνομικό, η μουσική κωμωδία. Ο όρος φανταστικός κινηματογράφος είναι αρκετά πλατύς αυτό δεν σημαίνει πως περιλαμβάνει ότι έχει σχέση με την φαντασία, γιατί τότε θα περιλάμβανε όλο το μυθοπλαστικό κινηματογράφο εκτός από τις ταινίες ντοκιμαντέρ. Η διαφορά των ταινιών του φανταστικού κινηματογράφου από τις άλλες μυθοπλαστικές ταινίες δεν βρίσκεται από το πόσο φαντασία περιέχει αλλά από τον ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο αντανakλούν την πραγματικότητα.

Παναγιωτάτος Δημήτρης, 1979
Φωτογραφία: Simon Duggan

Οι ταινίες φαντασίας αντιπροσωπεύουν ελπίδες και επιθυμίες για καλύτερους ή εναλλακτικούς κόσμους και μέσα από τις τεχνικές εξελίξεις που απαιτούνται για την αναπαράσταση αυτών των κόσμων έχουν συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη του κινηματογράφου. Ο φανταστικός κινηματογράφος εμφανίζεται σε περιόδους σοβαρών οικονομικών κρίσεων: στη Γερμανία μετά το 1918 μέσα από τον γερμανικό εξπρεσιονισμό (ταραγμένη μεταπολεμική περίοδος), στην Αμερική το 1930 (η κρίση του '29) όπου είναι η χρυσή εποχή του φανταστικού κινηματογράφου στην Αγγλία μετά το 1956 με την αγγλική σχολή τρόμου (το τέλος της βρετανικής αυτοκρατορίας). Κάθε φορά που οι κρίσεις αγγίζουν την κινηματογραφική βιομηχανία, το φανταστικό γνωρίζει τη μεγαλύτερη άνθιση.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑ

Τα βασικά στοιχεία της φαντασίας υπάρχουν εδώ και αιώνες, και η φαντασία έχει ρίζες σε αρχαίους μύθους, θρύλους και παραμύθια. Η πορεία προς τη σύγχρονη φαντασία, ωστόσο, ξεκίνησε στη βικτωριανή εποχή, όταν οι συγγραφείς άρχισαν να αναπτύσσουν τους δικούς τους ξεχωριστούς φανταστικούς κόσμους, αντί να χτίζουν πάνω σε καθιερωμένη πολιτιστική παράδοση.

Το “The Princess and the Goblin” του George MacDonald και το “Alice in Wonderland” του Lewis Carroll είναι δύο από τις πιο σημαίνουσες βικτοριανές φαντασιώσεις. Ο J. R. R. Tolkien, συγγραφέας των “Hobbit” και “The Lord of the Rings”, πιστώνεται ότι έφερε την επανάσταση στο είδος, βγάζοντάς το πέρα από τη σφαίρα της παιδικής λογοτεχνίας και κερδίζοντας το ενήλικο κοινό.

Σήμερα, η σύγχρονη φαντασία γενικά περιλαμβάνει λεπτομερή οικοδόμηση κόσμου. Ενώ οι παραδοσιακοί μύθοι και τα παραμύθια λειτουργούσαν σύμφωνα με τους κανόνες του κόσμου μας και συχνά υποδήλωναν ότι τα μαγικά τους στοιχεία μπορεί απλώς να είναι δυνατά, η σύγχρονη φαντασία ξεκάθαρα απομακρύνει τον αναγνώστη από την πραγματικότητα του σύγχρονου κόσμου σε μια νέα σφαίρα, με τους δικούς της νόμους και πραγματικότητες. Η μαγική κοινότητα της σειράς “Harry Potter”, για παράδειγμα, είναι σκόπιμα διαφορετική από την πραγματικότητα του αναγνώστη.

Ενώ η φαντασία δεν είναι αυστηρά αληθινή, πολλοί συγγραφείς φαντασίας υποστηρίζουν ότι οι ιστορίες τους μεταφέρουν αλήθειες για την κοινωνία και την ανθρώπινη κατάσταση. Πολλές ιστορίες φαντασίας περιέχουν στοιχεία που προορίζονται να διαβαστούν σε συμβολικό επίπεδο. Για παράδειγμα, το δαχτυλίδι του Σάουρον στον “Άρχοντα των Δαχτυλιδιών” αντιπροσωπεύει το κακό και την απληστία και η καταστροφή του συμβολίζει τον θρίαμβο του καλού έναντι του κακού. Οι αναγνώστες που προσπαθούν να ξεφύγουν από την πραγματικότητα σε ένα καλό βιβλίο μπορεί να ανακαλύψουν ότι υπάρχουν πολύ αληθινά μαθήματα που πρέπει να αντληθούν ακόμη και από τις πιο φανταστικές ιστορίες.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑ

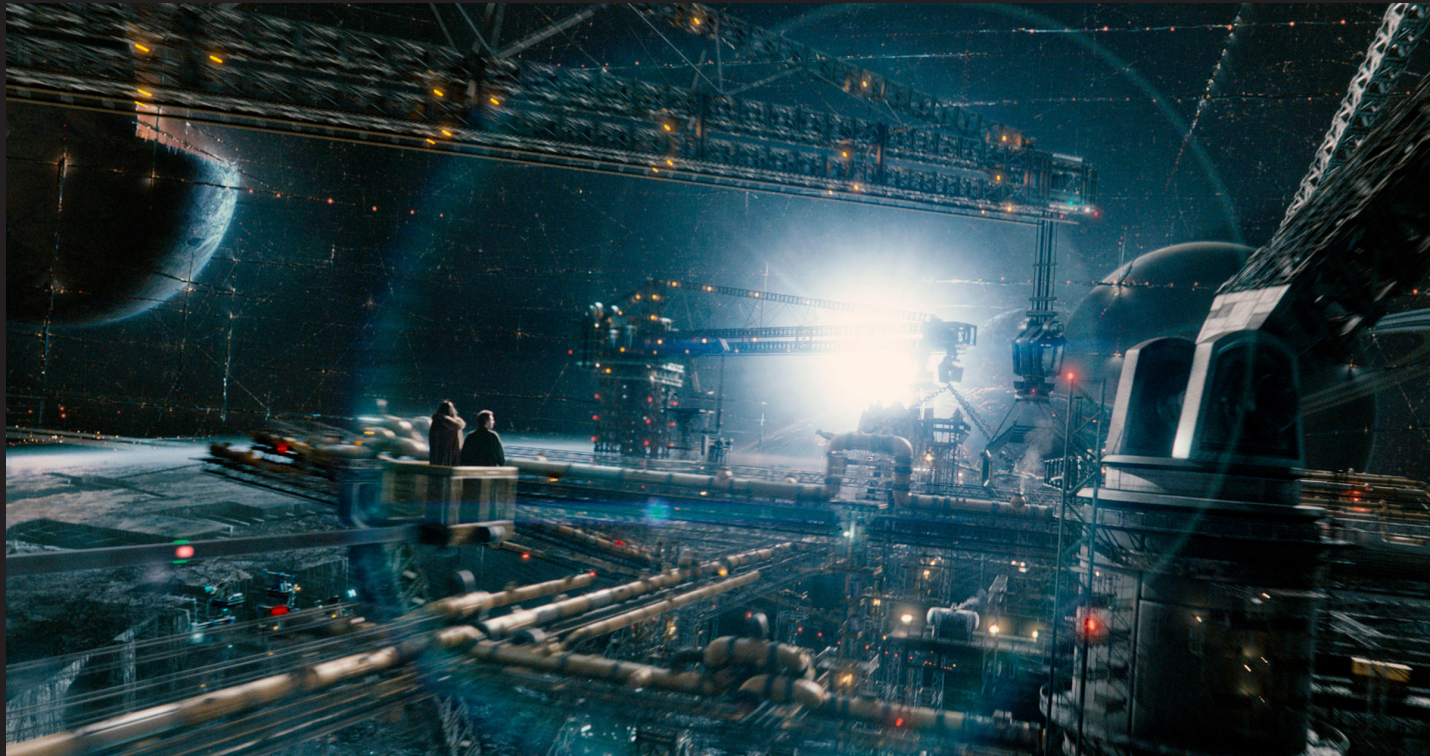
ΟΡΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με τον Αμερικανό συγγραφέα, βιοχημικό και πατέρα των «τριών νόμων της ρομποτικής» Isaac Asimov, επιστημονική φαντασία είναι το λογοτεχνικό είδος που ασχολείται με την επίδραση της επιστημονικής εξέλιξης και της τεχνολογίας πάνω στα ανθρώπινα όντα. Σύμφωνα με την άποψη αυτή, η επιστημονική φαντασία γίνεται ένα αρκετά σύγχρονο φαινόμενο που δεν υφίσταται πριν το 19ο αιώνα, για δύο λόγους: πρώτον διότι οι τεχνολογικές εξελίξεις ως τότε είχαν πολύ πιο αργό ρυθμό και δεν γίνονταν αντιληπτές στη διάρκεια ζωής ενός ανθρώπου, και δεύτερον διότι μόνο με τον ερχομό της Βιομηχανικής Επανάστασης οι επιπτώσεις των επιστημονικών ανακαλύψεων επηρέασαν τόσο πολύ την καθημερινή ζωή των απλών ανθρώπων. Οτιδήποτε προγενέστερο λοιπόν, εντάσσεται στο χώρο της φαντασίας και όχι της επιστημονικής φαντασίας.

Γιακλού Αγγέλα, 2021
Φωτογραφία: Γιώργος Αρβανίτης

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΑΙΝΙΩΝ

Ο διαχωρισμός και η κατάταξη των ταινιών κατά είδος δεν είναι εύκολη υπόθεση. Πολλές φορές μια ταινία βρίσκεται στο μεταίχμιο δύο ειδών, επειδή ενσωματώνει θέματα ή στοιχεία όχι ενός αλλά δύο ή και τριών ειδών. Η φαντασία και η επιστημονική φαντασία έχουν καθένα την ιδιαιτερότητα του αλλά και μια κοινή βάση. Η κοινή τους βάση είναι η χρησιμοποίηση φανταστικών στοιχείων. Στη φαντασία, στη κλασική μορφή της, το φανταστικό στοιχείο παρουσιάζεται σαν ανορθολογικό. Το ανορθολογικό μπορεί να είναι βρυκόλακας, φάντασμα, λυκάνθρωπος κ.α. όπου κάνουν την εμφάνισή τους σε έναν κόσμο ορθολογικό. Τα τέρατα του φανταστικού εισβάλλουν στον ορθολογικό κόσμο προκαλώντας μια ατμόσφαιρα αγωνίας και τρόμου.

Το φιλοσοφικό υπόβαθρο του φανταστικού, που χαρακτηρίζεται πάντα από τη σύγκρουση ορθολογικού-ανορθολογικού, σχετίζεται ίσως με την ανάγκη κατανόησης, μεταστοιχείωσης και επαναδημιουργίας του κόσμου, με τις ελευθερίες και τις δυνατότητες που παρέχει η φαντασία. Βιώνοντας αυτό το ακατανόητο περιβάλλον, μέσα στο οποίο η νύχτα και η ημέρα επιβελαιώνουν κάθε στιγμή το ανεξήγητο του κόσμου (με τη γέννηση και το θάνατο), ο άνθρωπος υποχρεώνεται να «φανταστεί» την ύπαρξη μιας άλλης πραγματικότητας, που λειτουργεί πέρα από τον περιορισμένο και στενό ορίζοντα της καθημερινότητάς του.

Παναγιωτάτος Δημήτρης, 1979
Φωτογραφίες: Gordon Taylor
Andrew Lesnie

JULES VERNE & HERBERT GEORGE WELLS

Ως «πατέρες» της επιστημονικής φαντασίας αναφέρονται συχνά ο Γάλλος συγγραφέας Jules Verne και ο Βρετανός συγγραφέας Herbert George Wells, αν και το έργο του Verne προηγείται, χρονικά, κατά 40 χρόνια. Στο έργο του Vern κυριαρχεί η επιστημονική ακρίβεια και η έννοια της εξερεύνησης, ενώ ο Wells χρησιμοποιούσε τις φανταστικές ιστορίες του ως έναεργαλείο κοινωνικού σχολιασμού, κάτι το οποίο συνεχίστηκε από το Hollywood με τηλεοπτικές σειρές όπως το «Star Trek» και το «Battlestar Galactica». Ο Kevin R. Grazier, Αμερικανός πλανητικός φυσικός και ο Stephen Cass, Αμερικανός συγγραφέας, σημειώνει ότι υπάρχουν δύο τάσεις στην επιστημονική φαντασία, η τάση προς τον Vern (Vernian tendency), που εστιάζει στην περιπέτεια, την εξερεύνηση και την ανακάλυψη, και την τάση προς τον Wells (Wellsian tendency), η οποία εξετάζει με μία φιλοσοφική σκοπιά την έννοια της αλλαγής (Γιακλού Αγγέλα, 2021). Ωστόσο, αν και οι δύο έχουν επηρεάσει πολλά μεταγενέστερα έργα, ως το πρώτο επιδραστικό έργο επιστημονικής φαντασίας χαρακτηρίζεται το βιβλίο της Mary Wollstonecraft Shelley, «Frankenstein» (1818).

Οι ταινίες επιστημονικής φαντασίας δεν είναι το μόνο είδος που περιέχει επιστημονικές θεωρίες και φαινόμενα. Η επιστήμη επηρεάζει κάθε είδος που παρουσιάζεται στην τηλεόραση ή στον κινηματογράφο. Υπάρχουν πολλά ντοκιμαντέρ, σειρές, ταινίες και διαδικτυακό περιεχόμενο το οποίο απορρέει και επηρεάζεται από την επιστήμη αλλά υπάρχουν κι άλλα είδη όπως βιογραφικές ταινίες, ιατρικές δραματικές σειρές, όπως το «House MD», αστυνομικές σειρές, καθημερινές σειρές, κωμωδίες και κινούμενα σχέδια. Ωστόσο, πρέπει να κρατήσουμε στο μυαλό ότι η επιστημονική φαντασία χωρίς την επιστήμη είναι μόνο φαντασία, αλλά η φαντασία, η οποία εμπεριέχει κάποιες επιστημονικές έννοιες, δεν είναι απαραίτητα επιστημονική φαντασία.

Πηρούνια Ξένια, 04.02.2018

GEORGES - JEAN MELIES

Οι ταινίες επιστημονικής φαντασίας παρουσιάζονται στα πρώτα χρόνια της ιστορίας του κινηματογράφου και συγκεκριμένα από τον Georges-Jean Méliès. Ο Méliès συχνά χρησιμοποιεί την επιστημονική φαντασία ως ζωτική ιδρυτική ώθηση στον κινηματογράφο. Στα τέλη του 19ου αιώνα έγιναν οι πρώτες προσπάθειες παραγωγής ταινιών επιστημονικής φαντασίας. Οι περισσότεροι ιστορικοί ταινιών αναφέρουν το «Le Voyage dans la Lune», ταινία μικρού μήκους, του 1902, από τον George Melie, ως το έργο με την μεγαλύτερη επιρροή στο είδος της επιστημονικής φαντασίας.

Γιακλού Αγγέλα, 2021
Φωτογραφία: Ronald Grant Archive

ΕΠΙΣΤΗΜΗ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑ

Η επιστήμη και η επιστημονική φαντασία είναι έννοιες αλληλένδετες. Η Susan Stepney, καθηγήτρια πληροφορικής στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης, αναφέρει ότι «τα καλύτερα έργα επιστημονικής φαντασίας βασίζονται σε αυθεντικές, ακαδημαϊκές έρευνες και οι ίδιοι οι μελετητές εμπνέονται από τις εικασίες των δημιουργικών συγγραφέων». Κάποιοι από τους γνωστότερους συγγραφείς επιστημονικής φαντασίας ήταν και οι ίδιοι επιστήμονες. Ο Carl Edward Sagan ήταν αστρονόμος και αστροφυσικός (Contact, 1985), ο Isaac Asimov ήταν καθηγητής Βιοχημείας (I, Robot, 1950) ενώ ο Sir Arthur Charles Clarke σπούδασε φυσική και μαθηματικά στο Λονδίνο (Childhood's End, 1953). Βασικά θέματα που συναντιούνται στα έργα επιστημονικής φαντασίας αντιπροσωπεύουν επιστημονικά φαινόμενα και τεχνολογικά επιτεύγματα που υπάρχουν και στην πραγματικότητα. Για παράδειγμα την τεχνητή νοημοσύνη και τα ρομπότ τα βρίσκουμε από τα σκάφη που εξερευνούν τα βάθη των ωκεανών μέχρι τις οικιακές αυτόματες σκούπες, ενώ ήδη η ανθρωπότητα έχει ξεκινήσει την εξερεύνηση του διαστήματος.

Πηρούνια Ξένια, 04.02.2018
Φωτογραφίες: Russel Carpenter
John Seale
Janusz Kaminski

Οι ταινίες επιστημονικής φαντασίας είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές στο θόλωμα της διάκρισης μεταξύ γεγονότων και μυθοπλασιών. Συνδυάζουν, για ψυχαγωγία, την επιστήμη και την ψευδοεπιστήμη, δηλαδή, ένα σύνολο ιδεών που βασίζονται σε θεωρίες και μεθόδους, οι οποίες παρουσιάζονται σαν επιστημονικές ενώ δεν είναι. Οι θεατές έχουν κάποιες, ασυνείδητες πολλές φορές, προσδοκίες για το πώς η ταινία θα παρουσιάζει μια πραγματική ή φανταστική ιστορία. Κάποιος μπορεί να υποθέσει γενικά ότι η ταινία δημιουργεί έναν παρόμοιο ή τουλάχιστον πιθανό κόσμο που βασίζεται σε νόμους της φύσης και της λογικής.

T I M B U R T O N

Ο “Ψαλιδοχέρης”, η “Νεκρή Νύφη”, ο “Μύθος του Ακέφαλου Καβαλάρη” είναι μόνο ελάχιστα από τα έργα που έχουν σημαδέψει την παιδική και εφηβική μας ηλικία, μέσα από την σκοτεινή ατμόσφαιρα και τον γοτθικό αφηγηματικό ρυθμό τους. Ο λόγος για τον παράξενο και απίστευτο Tim Burton, ο οποίος έχει χαρακτηριστεί ως ο “παραμυθάς του Χόλιγουντ” χάρη στις ονειρικές, φανταστικές και συχνά “μαύρες” ταινίες του. Οι ταινίες του Burton καλύπτουν πολλά είδη, αλλά όλες διατηρούν την απaráμιλλη αισθητική του.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ο Tim Burton είναι γεννημένος στις 25 Αυγούστου του 1958, στο Burbank της Καλιφόρνιας. Έφυγε πολύ νωρίς από το σπίτι του και μετακόμισε με την γιαγιά του, εξαιτίας των τεταμένων σχέσεων μεταξύ των γονιών του, κάτι που τον έκανε να αισθανθεί αποξενωμένος και να κλειστεί στον εαυτό του. Η βασική του ψυχαγωγία ήταν το σχέδιο, η ζωγραφική και η τηλεόραση, κυρίως οι ταινίες τεράτων, γεγονός που βοήθησε στη συνέχεια, στη διάπλωση των δημιουργικών του ιδεών.

Όσο το αίσθημα της αποξένωσης, όσο και η αγάπη του για τις monster movies, έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής του ταυτότητας. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι στη πλειοψηφία των ταινιών του ο ήρωας είναι ένας παρεξηγημένος χαρακτήρας, φαινομενικά κακός ή με αλλόκοτη εμφάνιση, ένας διαφορετικός δηλαδή τύπος τέρατος. Το έργο του Burton περιλαμβάνει έντονα το στοιχείο του παραμυθιού, και ταυτόχρονα της σκληρής πραγματικότητας, καθώς εστιάζει σε χαρακτήρες αποδιωγμένους - αποξενωμένους από την κοινωνία, όπως ο χαρακτήρας στο "Dark Shadows".

Ian Nathan, 05.10.2016
Φωτογραφίες: Pete Kozachic

ΣΧΕΔΙΟ

Το σκίτσο είναι για τον Burton, αρχικά ένα μέσο για να απασχολεί τα χέρια του ώστε να μεταφέρει την ενέργεια του όταν δεν σκηνοθετεί. Επίσης αποτελεί έναν χιουμοριστικό και πνευματώδη τρόπο έκφρασης της προσωπικής του οπτικής γωνίας.

Η αισθητική στις ταινίες του Tim Burton είναι αναγνωρίσιμες και έχουν γίνει ένα δικό τους είδος (Burtonesque). Με ένα στυλ που συνδυάζει και σκοτεινό και φανταστικό, οι ταινίες του Burton συχνά έχουν γοτθική αρχιτεκτονική, ιδιότροπους χαρακτήρες και μία μοναδική παλέτα χρωμάτων που κλίνει προς το ασπρόμαυρο με λαμπερά χρώματα.

Ένα από τα χαρακτηριστικά στοιχεία του Burton είναι η χρήση της αντίθεσης μεταξύ θετικού και αρνητικού χώρου. Οι ταινίες του έχουν έντονα το στοιχείο του χρώματος σε αντιπαράθεση με τις τονικότητες του μαύρου, δίνοντας τους μια αίσθηση αλλόκοτου. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές στις stop motion ταινίες του όπως το "The Nightmare Before Christmas" και το "Corpse Bride", τα οποία είναι γεμάτα με φανταστικά τέρατα και τρομακτικά τοπία.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΜΕ ΜΕΓΑΛΑ ΜΑΤΙΑ

Το ξεχωριστό καλλιτεχνικό στυλ του Tim Burton περιλαμβάνει συχνά χαρακτήρες με μεγάλα μάτια, ένα οπτικό σήμα κατατεθέν που εξυπηρετεί πολλαπλούς σκοπούς. Αρχικά, δημιουργεί μια αίσθηση αθωότητας και ευαλωτότητας. Τα μεγάλα, πλατιά μάτια προκαλούν μια παιδική ποιότητα, μεταφέροντας μια αίσθηση θαυμασμού και περιέργειας. Αυτή η αθωότητα συχνά έρχεται σε αντιδιαστολή με τους σκοτεινούς και μερικές φορές μακάβριους κόσμους στους οποίους διαδραματίζονται οι ιστορίες. Επιπλέον, το υπερβολικό μέγεθος των ματιών επιτρέπει ενισχυμένη εκφραστικότητα. Τα μάτια γίνονται εστιακό σημείο, μεταφέροντας ένα ευρύ φάσμα συναισθημάτων και παρέχοντας ένα παράθυρο στις ψυχές των χαρακτήρων που βοηθά στην δημιουργία μιας σύνδεσης μεταξύ του κοινού και των χαρακτήρων, παρασύροντας μας στον κόσμο τους και ταιριάζοντας με τη γοτθική εμφάνιση που αρέσει πολύ στον σκηνοθέτη.

Ian Nathan, 05.10.2016
Φωτογραφίες: Pete Kozachic

“I think best when I’m drawing”

Tim Burton

Η ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ (DIA DE LOS MUERTOS)

Διάφορες πολιτιστικές παραδόσεις, συμπεριλαμβανομένων των ζωντανών και πολύχρωμων εορτασμών της Ημέρας των Νεκρών, έχουν επηρεάσει το χαρακτηριστικό οπτικό στυλ του Tim Burton. Η Ημέρα των Νεκρών ή Dia de los Muertos, είναι μια μεξικανική γιορτή που τιμά και γιορτάζει τα αγαπημένα πρόσωπα που έχουν πεθάνει. Αυτή η εορταστική και ζωντανή παράδοση είχε σημαντικό αντίκτυπο στις καλλιτεχνικές ευαισθησίες του Burton, ειδικά σε πολλούς χαρακτήρες που έχουν εμφάνιση “νεκρού”, ιδιαίτερα στο “Corpse Bride” ή ακόμη και σε ορισμένες σκηνές με τα φαντάσματα στο “Beetlejuice”.

Ian Nathan, 05.10.2016
Φωτογραφίες: Pete Kozachic

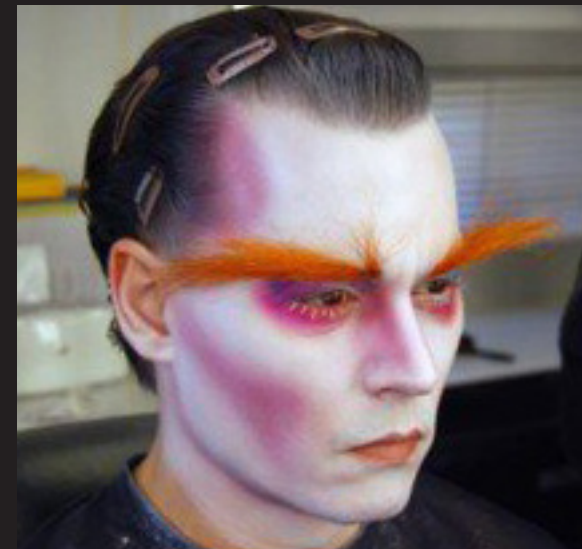
Ian Nathan, 05.10.2016
Φωτογραφίες: Pete Kozachic

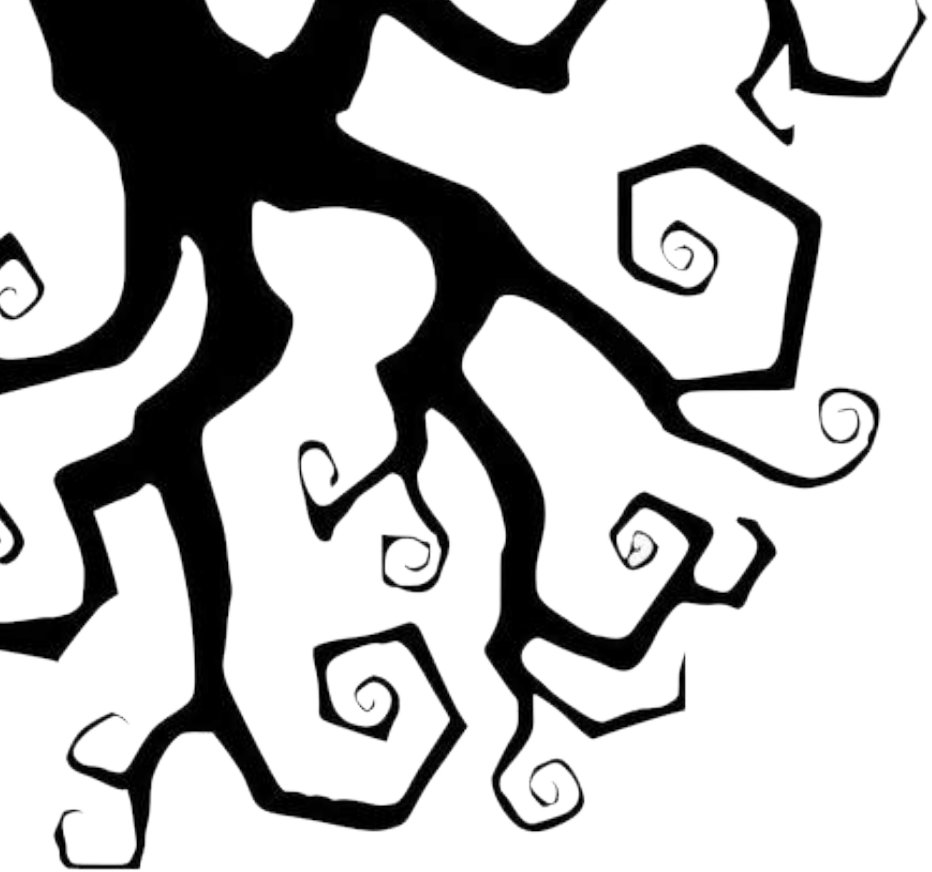
Αν και πολλές ταινίες του Tim Burton επικεντρώνονται στο θάνατο, υπάρχει πάντα διακωμώδηση μαζί με μια αίσθηση διασκέδασης και αισιοδοξίας που βρίσκεται ακριβώς κάτω από την επιφάνεια. Ο θάνατος δεν είναι ποτέ απλώς τραγικός. Μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις είναι και αφορμή για πανηγυρισμούς.

SPECIAL EFFECTS

Ο Burton είναι, επίσης γνωστός και για την αγάπη του για τα special effects, που χρησιμοποιεί για να ζωντανέψει τα σουρεαλιστικά οράματα του. Συχνά δουλεύει με καλλιτέχνες μακιγιάζ ειδικών εφέ (make up artist) για να δημιουργήσει παράξενους χαρακτήρες με υπερβολικά χαρακτηριστικά, όπως η χλωμή και πολύχρωμη εμφάνιση του Johnny Depp στο "Alice in Wonderland".

“People ask me when I’m going to make a film with real people. What’s real?”

Tim Burton

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του στυλ του Burton είναι η χρήση της μουσικής, όπου συνήθως παίζει ένα βασικό ρόλο στις ταινίες του. Από τη συναρπαστική παρτιτούρα του “Edward Scissorhands” έως τις πιασάρικες μελωδίες του “The Nightmare Before Christmas”, η μουσική χρησιμοποιείται για να φτιάξει τη διάθεση και να προσθέσει ένα επιπλέον επίπεδο συναισθημάτων στα γραφικά. Η δημιουργική συνεργασία μεταξύ του Tim Burton και του συνθέτη Danny Elfman έχει γίνει μια από τις πιο διαχρονικές συνεργασίες στον κόσμο της κινηματογραφικής δημιουργίας. Μαζί, έχουν δημιουργήσει μια μοναδική οπτικοακουστική αισθητική που έχει γίνει ένα από τα σημάδια των έργων του Tim Burton.

*“Movies are like an expensive
form of therapy for me”*

Tim Burton

Συνολικά, η κινηματογραφική αισθητική του Tim Burton είναι μια που αψηφά την κατηγοριοποίηση. Οι ταινίες του είναι ένα μοναδικό μείγμα τρόμου, φαντασίας, κωμωδίας και δράμα, όλα τυλιγμένα με το χαρακτηριστικό του στυλ. Και καθώς η δουλειά του είναι συνήθως μακάβρια και ανησυχητική, επίσης υπάρχει και μία αίσθηση παραξενιάς και όλο αυτό που το κάνει όλο και πιο μαγευτικό.

STOP - MOTION ANIMATION

Maureen Furniss, 29.09.2016

Φωτογραφίες: Tristan Oliver, Pete Kozachik

Το stop-motion είναι μια τεχνική animation κατά την οποία ένα αντικείμενο που κινείται από κάποιον άλλον φαίνεται να κινείται από μόνο του. Το αντικείμενο κινείται πολύ αργά και φωτογραφίζεται καρέ-καρέ και στη συνέχεια η γρήγορη εναλλαγή των φωτογραφιών δημιουργεί την ψευδαίσθηση ότι κινείται από μόνο του.

Το 1993, η Disney κυκλοφόρησε μία σχετικά ασυνήθιστη-για την Disney-κινουμένων σχεδίων ταινία: Tim Burton's The Nightmare before Christmas, που σκηνοθέτησε ο Henry Selick, χρησιμοποιώντας την ιστορία και τα σχέδια του Burton. Η ιστορία ακολουθεί τον Βασιλιά της Κολοκύθας στην πόλη του Χάλογουιν, τον Jack Skellington, που προσπαθεί να καταλάβει την γοητεία των Χριστουγέννων και ενσωματώνει μια σειρά από ανατριχιαστικούς αλλά και συμπαθητικούς χαρακτήρες στην πορεία.

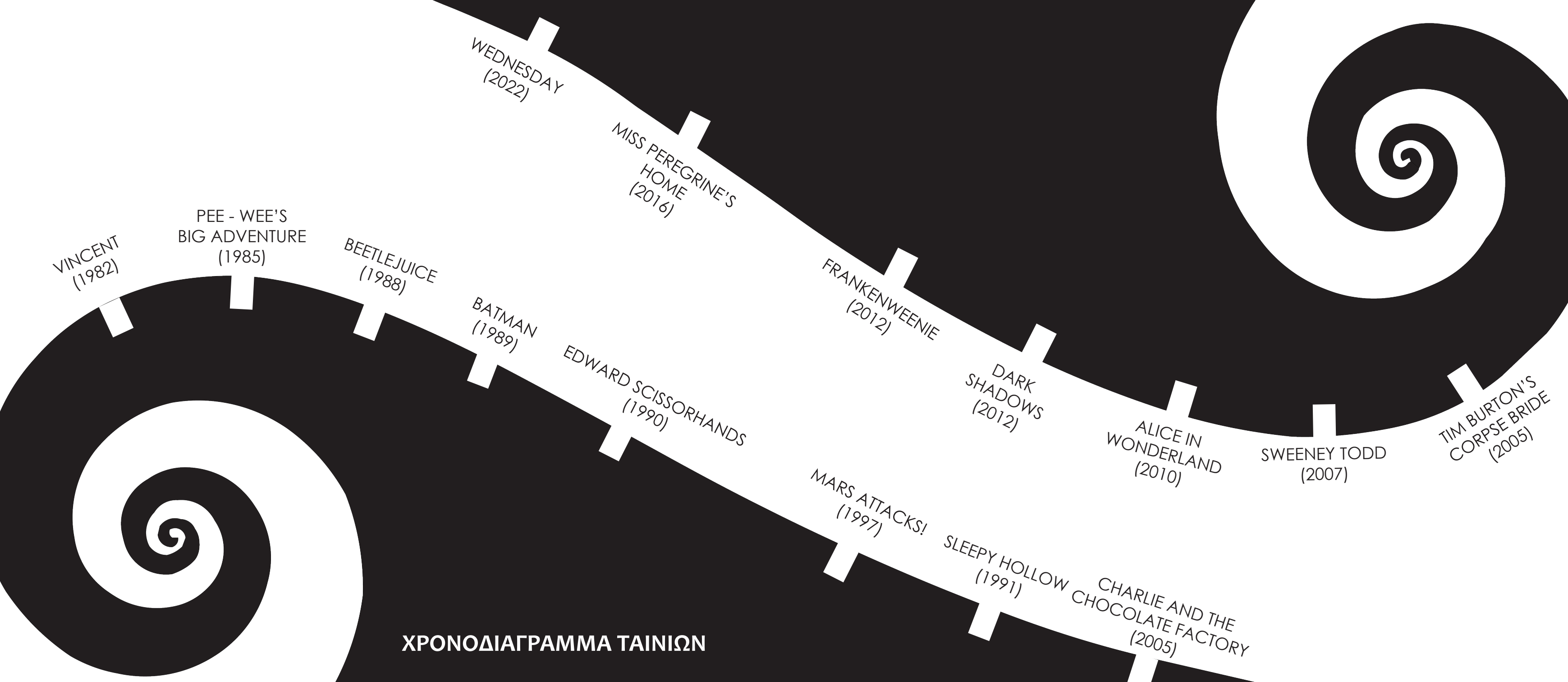
Μέχρι τη στιγμή της κυκλοφορίας της ταινίας, ο Burton είχε κερδίσει τεράστιους θαυμαστές ως σκηνοθέτης τέτοιων ταινιών ζωντανής δράσης όπως οι "Pee - Wee's Adventure" (1985), "Beetlejuice" (1988), "Batman" (1989), "Edward Scissorhands" (1990) και "Batman Returns" (1992), όλα αντικατοπτρίζουν τη μοναδική, σχετικά σκοτεινή κοσμοθεωρία του.

Αυτή η εξαιρετικά κινηματογραφική και περίπλοκα σχεδιασμένη ταινία άλλαξε το παιχνίδι στην αμερικανική βιομηχανία κινουμένων σχεδίων, καθώς προσέλκυσε μια εντελώς νέα γενιά στον τομέα των κινουμένων σχεδίων stop-motion. Η μεγάλη επιτυχία του έδειξε τη βιωσιμότητα του stop - motion για μια ταινία μεγάλου μήκους, μειώνοντας την κυριαρχία του cel animation και του παραδοσιακού στυλ της Disney.

ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΣΕ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΤΙΜ ΒΟΥΡΤΟΝ

“ WITH THIS HAND, I WILL LIFT
YOUR SORROWS.
YOUR CUP
WILL NEVER EMPTY
FOR I WILL BE YOUR WINE.
WITH THIS CANDLE,
I WILL LIGHT
YOUR WAY IN DARKNESS.
WITH THIS RING
I ASK YOU TO BE
MINE”

CORPSE BRIDE (2005)

Σκηνοθέτες: Tim Burton, Mike Johnson

Σενάριο: Tim Burton, Carlos Grangel, John August

Ηθοποιοί: Johnny Depp, Helena Bonham Carter, Emily Watson

Είδος: Animation, Drama, Family, Fantasy, Musical, Romance

Η ιστορία, που έχει βάση ένα παλιό εβραϊκό θρύλο του 17ου αιώνα, είναι απλή και ευφάνταστη: δύο οικογένειες σκοπεύουν να ενώσουν τα παιδιά τους, τον Βίκτωρ και την Βικτώρια, με γάμο ώστε να αποκομίσουν διαφορετικά οφέλη. Οι μν, κοινωνική άνοδο, οι δε οικονομική εξασφάλιση. Τίποτα, από αυτά βέβαια δεν είναι θέλημα των δύο νέων, οι οποίοι είναι γεμάτοι ευγένεια και αγνότητα. Στην πρόβα της γαμήλιας τελετής, ο γαμπρός μπερδεύει τα λόγια του και απογοητεύει τους πάντες. Στεναχωρημένος θα κάνει μια βόλτα στο δάσος. Με μια σειρά συμπτώσεων, θα βρεθεί να αναστήσει μια άτυχη νύφη, η οποία θα τον «κλέψει» από τον κόσμο των ζωντανών και θα τον πάει στο βασίλειο των νεκρών.

Ian Nathan, 05.10.2016
Φωτογραφίες: Pete Kozachik

Ο Tim Burton είναι ένας πραγματικός σκηνοθέτης, σχεδόν μια ιδιοφυΐα που συνδυάζει διαφορετικά σύμβολα και στοιχεία της γλώσσας της ταινίας για να ενισχύσει τα διαφορετικά συναισθήματα και τα συναισθήματα του χαρακτήρα σε όλες τις ταινίες του. Οι πεταλούδες, η χρήση χρώματος και τα κοράκια είναι μερικά μόνο από τα κύρια σύμβολα στο “Corpse Bride” που επιτρέπουν στον θεατή να αισθάνεται πραγματικά συνδεδεμένος με αυτό που βλέπει.

Πεταλούδες: είναι σύμβολα της φύσης, της ελευθερίας και της καλής τύχης. Εμφανίζονται στην αρχή και στο τέλος της ταινίας. Όταν ξεκινά η ταινία, μια πεταλούδα ελευθερώνεται από το γυάλινο κλουβί της. Μια πράξη που αντικατοπτρίζει ένα είδος ασυνείδητης απελευθέρωσης για τον Βίκτορ, δεδομένου ότι ήταν νέος προηγουμένως προορισμένος να παντρευτεί μια άγνωστη κοπέλα, και επομένως το μέλλον του θα ήταν αβέβαιο. Στο τέλος της ταινίας, πολλές πεταλούδες εμφανίζονται να πετούν μακριά, κάτι που δείχνει την καλή τύχη που είχαν τελικά η Victoria και ο Victor.

Ian Nathan, 05.10.2016
Φωτογραφίες: Pete Kozachik

Κοράκια: αυτά τα πουλιά επαναλαμβάνονται διαρκώς στην ταινία και λόγω του σκούρου μαύρου χρώματος τους συνδέονται με τη νύχτα και τα νεκροταφεία. Θεωρούνται κακά πουλιά και σύμβολο του κακού. Ποιητές, συγγραφείς και στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο Tim Burton, τα χρησιμοποιούν συχνά επειδή θεωρούνται ως πουλιά που αντιπροσωπεύουν τον θάνατο, τον κίνδυνο και το σκοτάδι.

Χρήση συνθετικών χρωμάτων: υπάρχει μια πολύχρωμη αντίθεση ανάμεσα στον κόσμο των ζωντανών και του θανάτου. Από τη μια πλευρά, ο ζωντανός κόσμος απεικονίζεται με ψυχρά χρώματα στα οποία κυριαρχεί το μπλε. Από την άλλη πλευρά, ο κόσμος του θανάτου είναι πολύ πολύχρωμος στον οποίο κυριαρχούν πιο ζεστοί, όπως το ανοιχτό καφέ, το κίτρινο και το πορτοκαλί. Ο Tim Burton θέλει να μεταδώσει και να δείξει μια πιο θετική πνευματική προσέγγιση στη ζωή από την απλή συσχέτιση του θανάτου με το σκοτάδι και τη θλίψη.

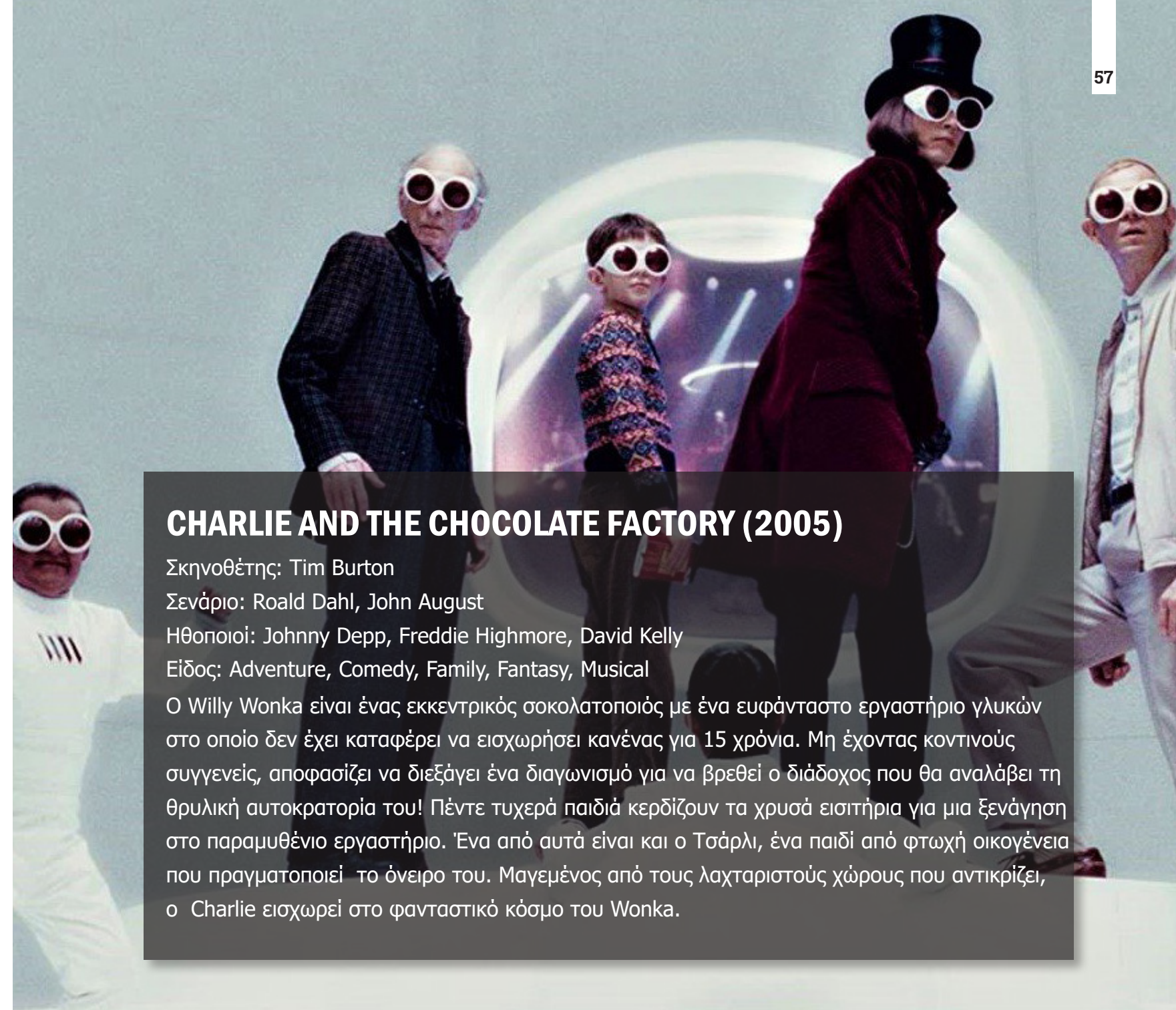
Μια ανάλαφρη ιστορία, με υπέροχη πλοκή, γεμάτη ρομαντισμό, αισιοδοξία και αρκετό χιούμορ. Αξίζει κανείς να τη δει, ενώ εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι αντιθέσεις που υπάρχουν μεταξύ των δύο κόσμων, όπου ο “επάνω” αποδίδεται σκοτεινός, απόμακρος, άχρωμος, απρόσωπος, με την αγάπη μόνο των δύο νέων σαν σπίθα να τον αναστατώνει. Κι από την άλλη, ο “κάτω” κόσμος, ο γεμάτος ανάλαφρη, χαρωπή και ευχάριστη διάθεση, όπου οι χαρακτήρες, απαλλαγμένοι από σκοτούρες, τύπους και κανονισμούς, χαίρονται την κάθε στιγμή που περνά.

Ο κόσμος του Burton είναι ένας κόσμος πλασμένος για τους απόκληρους από τον μέσο όρο χαρακτήρες του. Η νεκρή νύφη είναι μια ηρωίδα τόσο ξεχωριστή, τόσο μοναχική, τόσο απόκληρη ακόμα και μέσα στους έτερους νεκρούς που παρότι αποτελεί κομμάτι τους, αυτό το κομμάτι παραμένει αταίριαστο ακόμα και στη πιο κοινή τους μοίρα, τον θάνατο. Επίσης, ο Βίκτωρ, ο θνητός νεαρός ο οποίος άθελά του γίνεται το ταίρι της νεκρής νύφης, είναι εξίσου απόκληρος μέσα στο δικό του κόσμο, αυτόν των ζωντανών. Περισσότερα από δέκα χρόνια χρειάστηκε ο Τιμ Μπάρτον για να ολοκληρώσει την ταινία του «Νεκρή νύφη». Η ταινία είναι βασισμένη σε έναν παλιό εβραϊκό μύθο. Σύμφωνα με το μύθο που είναι καταγεγραμμένος στο κείμενο του Shivhei ha-Ari του 17ου αιώνα, ένας νέος ρίχνει καταλάθος το δαχτυλίδι του γάμου του στο δάχτυλο ενός πτώματος, ενώ προβάρει τους γαμήλιους όρκους του. Το πτώμα ξυπνάει και τον θεωρεί σύζυγό του. Ο νεαρός τρέχει στον τοπικό ραβίνο, ο οποίος ακυρώνει το γάμο δηλώνοντας πως κανείς νεκρός δεν μπορεί να παντρευτεί κάποιον ζωντανό και έτσι το πτώμα εξαφανίζεται. Τον μύθο αυτό διασκεύασε ο Tim Burton φτιάχνοντας την απόλυτη ταινία για τη ζωή, το θάνατο και την αφοσίωση, αλλά και για το φόβο μπροστά στις μεγάλες αποφάσεις, την ενηλικίωση και το «στοίχειωμα» σε όσα ποτέ δεν κατορθώνουμε.

*“Good morning, starshine.
The Earth says hello.”*

Willy Wonka

CHARLIE AND THE CHOCOLATE FACTORY (2005)

Σκηνοθέτης: Tim Burton

Σενάριο: Roald Dahl, John August

Ηθοποιοί: Johnny Depp, Freddie Highmore, David Kelly

Είδος: Adventure, Comedy, Family, Fantasy, Musical

Ο Willy Wonka είναι ένας εκκεντρικός σοκολατοποιός με ένα ευφάνταστο εργαστήριο γλυκών στο οποίο δεν έχει καταφέρει να εισχωρήσει κανένας για 15 χρόνια. Μη έχοντας κοντινούς συγγενείς, αποφασίζει να διεξάγει ένα διαγωνισμό για να βρεθεί ο διάδοχος που θα αναλάβει τη θρυλική αυτοκρατορία του! Πέντε τυχερά παιδιά κερδίζουν τα χρυσά εισιτήρια για μια ξενάγηση στο παραμυθένιο εργαστήριο. Ένα από αυτά είναι και ο Τσάρλι, ένα παιδί από φτωχή οικογένεια που πραγματοποιεί το όνειρο του. Μαγεμένος από τους λαχταριστούς χώρους που αντικρίζει, ο Charlie εισχωρεί στο φανταστικό κόσμο του Wonka.

Μια πρακτική μέθοδος εξετάστηκε για τη σκηνή στην οποία η Violet Beauregarde (AnnaSophia Robb) γίνεται μπλε και φουσκώνει σε ένα γιγάντιο βατόμουρο. Ένα κοστούμι με σωλήνα αέρα μπήκε σε ένα σημείο για τις αρχές της σκηνής του πρηξίματος, πριν ληφθεί η απόφαση να γίνει ολόκληρη η μεταμόρφωση στο CGI. Σε ορισμένες λήψεις που τραβήχτηκαν στο κεφάλι της AnnaSophia Robb, φορέθηκε μια προσθετική προσώπου για να δώσει την εντύπωση ότι είχαν πρηστεί και τα μάγουλά της. Επειδή αυτή η απόφαση ελήφθη αργά στην παραγωγή της ταινίας, τυχόν ίχνη της σκηνής της Violet παραλείφθηκαν από τα τρέιλερ ή το διαφημιστικό υλικό.

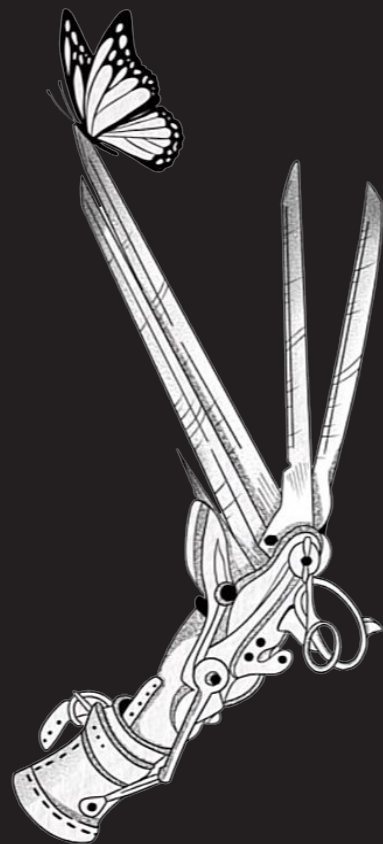
Αντί να βασίζεται στο CGI, ο Tim Burton ήθελε οι σαράντα σκίουροι να είναι αληθινοί. Τα ζώα εκπαιδεύονταν κάθε μέρα για δέκα εβδομάδες πριν ξεκινήσουν τα γυρίσματα. Ξεκίνησαν την προπόνηση τους όταν ήταν νεογέννητα, τρέφονταν με μπουκάλια για να δημιουργήσουν σχέσεις με ανθρώπινους εκπαιδευτές. Οι σκίουροι εκπαιδεύτηκαν ο καθένας πως να κάθονται σε ένα μικρό μπλε σκαμπό, να χτυπούν και μετά να ανοίγουν ένα καρύδι και να το τοποθετούν σε έναν ιμάντα μεταφοράς. Ο Tim Burton είπε: “Τελικά, η σκηνή έγινε από CGI αλλά για τα κοντινά και την κύρια δράση, χρησιμοποιήθηκαν οι πραγματικοί”. Η βάρκα του Willy Wonka επιπλέει σε ένα ρεαλιστικό ποτάμι γεμάτο με 192.000 γαλόνια ψεύτικης λιωμένης καραμέλας. Ο McDowell λέει ότι “ Έχοντας δει την πρώτη ταινία, θέλαμε να κάνουμε τον ποταμό σοκολάτας να φαίνεται βρώσιμος”.

Ο “Τσάρλι και το Εργοστάσιο Σοκολάτας” έχει πολλά άλλα θετικά ηθικά διδάγματα να δώσει. Για παράδειγμα, ο χαρακτήρας του Willy Wonka παρουσιάζει ένα ισχυρό καπιταλιστικό πρότυπο, παρά την ιδιόρρυθμη συμπεριφορά του. Ο Willy Wonka νοιάζεται για τα προϊόντα που φτιάχνει και για την εξυπηρέτηση των καταναλωτών που τα αγοράζουν, παρόλο που θα μπορούσε να νοιάζεται λιγότερο για την ιδιωτική τους ζωή. Η ιστορία διδάσκει επίσης τον καπιταλισμό που βασιζέται στην αξιοκρατία. Μόνο το καλύτερο παιδί θα λάβει την ειδική έκπληξη του Willy Wonka στο τέλος της ξενάγησης. Τελικά, ο Charlie διδάσκει στον Willy Wonka ότι το να έχεις μια αγαπημένη οικογένεια είναι πιο σημαντικό από το να είσαι πλούσιος και επιτυχημένος. Η ταινία επιπλήττει επίσης τις κακές συνήθειες όπως το συνεχώς μάσημα τσίχλας, εξυμνεί τις καλές γονικές δεξιότητες και προειδοποιεί τους γονείς να μην αφήνουν τα παιδιά τους να βλέπουν πολύ τηλεόραση και να παίζουν βίαια βιντεοπαιχνίδια.

Ο “Τσάρλι και το Εργοστάσιο Σοκολάτας” είναι μια απολαυστική ταινία που θα ευχαριστήσει πολλά παιδιά όλων των ηλικιών. Ο σκηνοθέτης Tim Burton κινηματογραφεί γενναιόδωρα το μαγικό εργοστάσιο του Willy Wonka με όλη τη φαντασία που του αξίζει. Οι ερμηνείες είναι άκρως απολαυστικές, συμπεριλαμβανομένου του Johnny Depp ως Willy Wonka. Το καλύτερο από όλα είναι ότι η ταινία έχει ένα πολύ ισχυρό μήνυμα υπέρ της οικογένειας. Ο Willy Wonka και ο Charlie μαθαίνουν ότι το να έχεις μια αγαπημένη οικογένεια είναι η καλύτερη ανταμοιβή όλων. Ο “Τσάρλι και το Εργοστάσιο Σοκολάτας” δεν θα εμποδίσει τους ανθρώπους να θυμούνται με αγάπη την έκδοση Gene Wilder του 1971, αλλά θα προσελκύσει τους μεγάλους θαυμαστές της.

“I’m not complete...”

Edward Scissorhands

EDWARD SCISSORHANDS (1990)

Σκηνοθέτης: Tim Burton

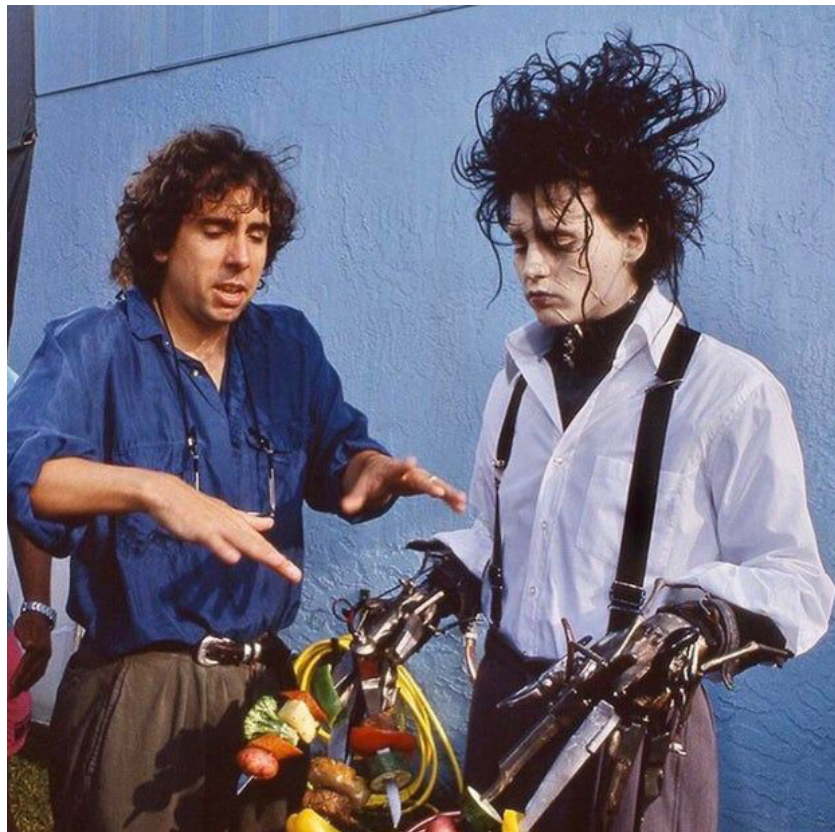
Σενάριο: Tim Burton, Caroline Thompson

Ηθοποιοί: Johnny Depp, Winona Ryder, Dianne Wiest

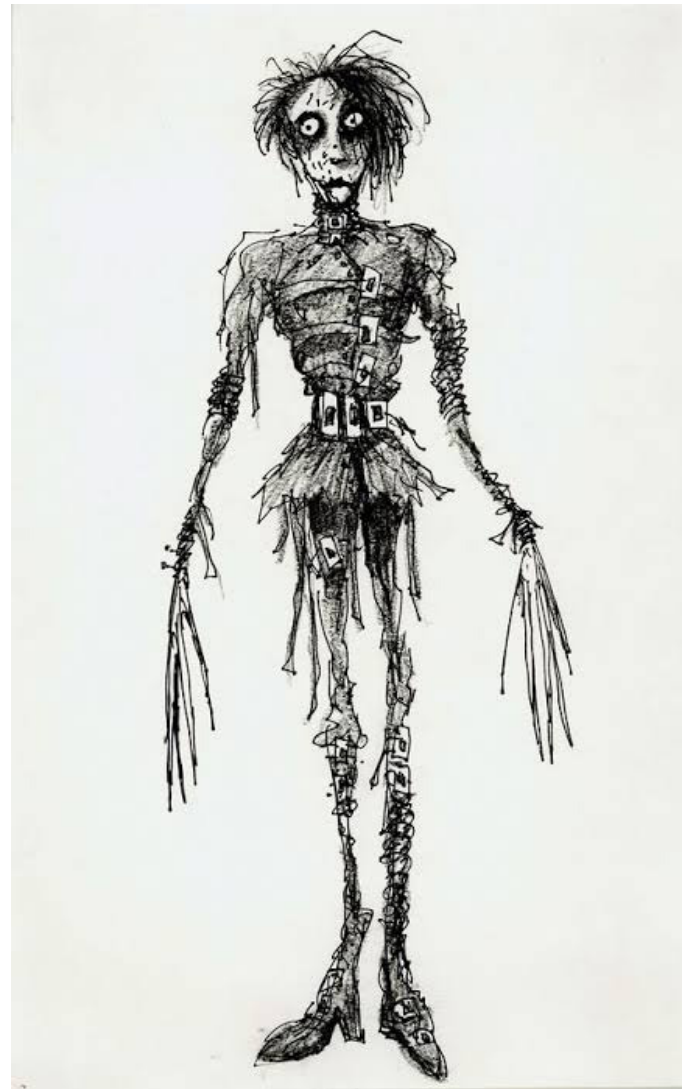
Είδος: Drama, Fantasy, Romance

Ο Edward - δημιούργημα ενός εφευρέτη, που δεν πρόλαβε να ολοκληρωθεί, καθώς εκείνος πέθανε - βρίσκεται ξαφνικά ανάμεσα σε ανθρώπους και προσπαθεί να ενταχθεί στη μικρή τους κοινωνία παρά τη διαφορετικότητά του - τα ψαλίδια που έχει στη θέση των χεριών του.

Ο Edward, στον οποίο βασίζεται η ιστορία, έχει από πολλούς παραλληλιστεί με τον ίδιο τον Tim Burton. Ένας χαρακτήρας διαφορετικός, κλειστός, που δυσκολεύεταται να συνδεθεί με τους γύρω του και να ενταχθεί στο κοινωνικό σύνολο. Μάλιστα, το παρουσιαστικό του είναι εμπνευσμένο από μία εφηβική ζωγραφιά του σκηνοθέτη, ενώ για τη δημιουργία του κοστούμιού του χρησιμοποιήθηκαν ανακυκλωμένα αντικείμενα του Burton.

Ο ΨΑΛΙΔΟΧΕΡΗΣ: ΕΝΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Μάλλiou Μαριαλένα, 07.12.2021
Φωτογραφίες: Stephan Czapsky

Η σεναριογράφος, για τη διαμόρφωση του Edward, χρησιμοποίησε χαρακτηριστικά ανθρώπων - και όχι μόνο - που υπήρχαν στον περίγυρο της. Πέραν του ίδιου του Burton, βασική πηγή έμπνευσης αποτέλεσε και ο σκύλος της Ariel. Ένας άλλος χαρακτήρας, που συνέβαλε στη δημιουργία του Ψαλιδοχέρη, είναι εκείνος του Peter Pan. “Η μεγάλη στεναχώρια του Edward είναι ίδια με εκείνη του Peter, δεν μεγαλώνει ποτέ” εξηγεί η σεναριογράφος της ταινίας, Caroline Thompson. Ο παραλληλισμός γίνεται ακόμα πιο ξεκάθαρος στο τέλος της ταινίας. Μετά από χρόνια, όταν η εγγονή της Kim την ρωτάει για ποιο λόγο δεν πάει να δει τον Edward, εκείνη απαντάει: “Θέλω να με θυμάται όπως ήμουν”.

Ο “Ψαλιδοχέρης”, ένα παραμύθι διαφορετικό, η αδυναμία του πρωταγωνιστή να συνδεθεί με τον κόσμο γύρω του, τον εμποδίζει η διαφορετικότητα του που έχει ψαλίδια αντί για χέρια. Μέσα από την αφή οι άνθρωποι γνωρίζουν και αντιλαμβάνονται τον κόσμο, επικοινωνούν μεταξύ τους, εκφράζουν συναισθήματα αγάπη, φιλία, χαρά, θυμό. Δεν είναι τυχαίο που τα χέρια θεωρούνται το δεύτερο πιο σημαντικό μέσο έκφρασης μετά από το πρόσωπο. Ο Edward δεν έχει χέρια αλλά ψαλίδια, μοιάζει να μην μπορεί να καταλάβει τον κόσμο ούτε και να γίνει κατανοητός και αποδεκτός από αυτόν. Προσπαθεί να κάνει τον κόσμο πιο όμορφο με τα περίτεχνα κουρέματα του αλλά αδυνατεί να αγκαλιάσει την Kim όταν εκείνη του το ζητάει της απαντά ότι δεν μπορεί. Παρά την πρακτική δυσκολία η σύνδεση με την Kim υπάρχει μια ιστορία που προσεγγίζει τις πιο ανθρώπινες πτυχές της ζωής, τη διαφορετικότητα, τη μοναξιά, τον φόβο, την αγάπη, την απώλεια.

Ο “Ψαλιδοχέρης” δεν είναι ένα τέρας αλλά ένα άτυχο πλάσμα που η μοίρα του, του έκανε την νύχτα και το σκοτάδι φίλους του, μοναχικός, απρόσιτος, απόκοσμος με μια μαγευτική γοητεία, την γοητεία εκείνη που περικλείει το σκοτάδι. Ο “Ψαλιδοχέρης” έχει σάρκα, έχει αισθήματα και έχει και όνομα. Είναι ο Edward με το θλιμμένο βλέμμα, το τρυφερό εκείνο πλάσμα που πίσω από το όχι και τόσο κολακευτικό παρουσιαστικό του και από τις κοφτερές λεπίδες στα χέρια του έκρυβε τέτοια αγάπη και κατανόηση που φώτιζε τον κόσμο γύρω του. Μια ταινία όπου σε κάνει να αντιλαμβάνεσαι, να αισθάνεσαι, να κατανοείς, να συγχωρείς, να αγαπάς, να λες αντίο. Γιατί ακόμη και μέσα στο πιο παράλογο και αλλοπρόσαλο μπορεί να βρει κανείς μια λογική τόσο πραγματική και μαγική που να τον ξαφνιάζει και να τον εκπλήσσει ευχάριστα.

“It’s only a dream”

Alice Kingsleigh

ALICE IN WONDERLAND (2010)

Σκηνοθέτης: Tim Burton

Σενάριο: Linda Woolverton, Lewis Carroll

Ηθοποιοί: Mia Wasikowska, Johnny Depp, Helena Bonham Carter

Είδος: Adventure, Family, Fantasy, Mystery

Η Αλίκη, μια ανεπιτήδευτη και ισχυρογνώμων δεκαεπενιάχρονη, είναι αρραβωνιασμένη με έναν Άγγλο ευγενή. Στο πάρτυ των αρραβώνων της, δραπετεύει από το πλήθος για να σκεφτεί αν θα συνεχίσει το γάμο και πέφτει σε μια τρύπα στο κήπο, αφού εντόπισε ένα ασυνήθιστο κουνέλι. Φτάνοντας σε ένα παράξενο και σουρεαλιστικό μέρος που ονομάζεται “Underland”, βρίσκεται σε έναν κόσμο που μοιάζει με τους εφιάλτες που είχε ως παιδί, γεμάτο με ζώα που μιλούσαν, κακές βασίλισσες και ιππότες. Η Αλίκη συνειδητοποιεί ότι είναι εκεί για έναν λόγο, για να κατακτήσει το φρικτό Jabberwocky και να επαναφέρει τη νόμιμη βασίλισσα στο θρόνο της.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΑΓΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΘΡΥΛΟ ΤΩΝ ΟΠΤΙΚΩΝ ΕΦΕ, ΚΕΝ RALSTON

Για την παρουσίαση του οράματος του Tim Burton, το φιλμ συνδυάζει διάφορες τεχνικές οπτικών εφέ: χαρακτήρες δημιουργημένους σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, τεχνολογία 3D, γυρίσματα σε green screen. Για το συντονισμό όλων αυτών κλήθηκε ο πολλαπλά βραβευμένος με Όσκαρ των οπτικών εφέ, Ken Ralston (“Ο Πόλεμος των Άστρων”, “Επιστροφή στο Μέλλον”, “Το Πολικό Εξηπρές”). Οι σκηνές που παρουσιάζουν την Αλίκη στον πραγματικό κόσμο, στην αρχή και στο τέλος της ταινίας, γυρίστηκαν στο Κόρνγουελ της Αγγλίας. Όλες οι υπόλοιπες όμως, που αφορούν στη “Χώρα των Θαυμάτων”, κινηματογραφήθηκαν σε στούντιο του Λος Άντζελες και το περιβάλλον τους δημιουργήθηκε σε ηλεκτρονικό υπολογιστή. Οι παραγωγοί χρειάστηκε να δημιουργήσουν ένα μοναδικό σύστημα από κάμερες για όλες τις σκηνές του έργου που περιλάμβαναν την αλλαγή ενός σωματικού στοιχείου, από το κεφάλι της Βασίλισσας μέχρι το σώμα των Τσιριμπίμ/Τσιριμπόμ ή και της Αλίκης. Η αλλαγή στην κλίμακα ήταν μια μόνιμη πρόκληση της ταινίας, όπως ομολογεί ο Ralston: «η Αλίκη σπάνια έχει το φυσιολογικό ανθρώπινο ύψος και όλοι οι χαρακτήρες που παίζουν μαζί της πρέπει να φαίνονται στη σωστή κλίμακα». «Όταν υπάρχουν διαφορετικές αναλογίες ανάμεσα στους ήρωες, ακόμα και η παραμικρή κίνηση πρέπει να προβλεφθεί και να σχεδιαστεί ειδικά» εξηγεί ο καλλιτεχνικός διευθυντής Ρομπ Στρόμπεργκ.

Propes Richard, 2010
Φωτογραφίες: Dariusz Wolski

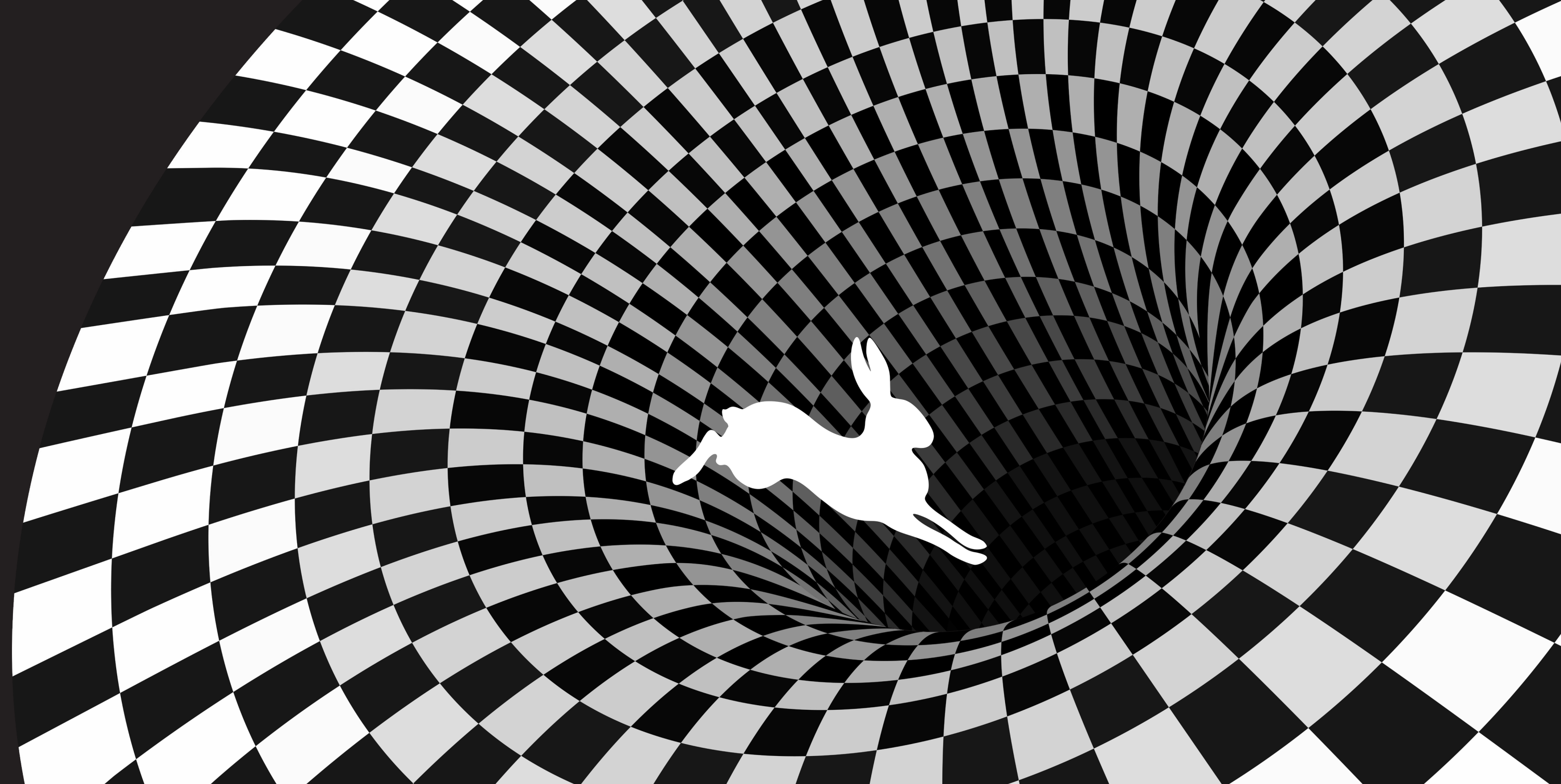
Μετά την πρώτη έκδοση του βιβλίου του Lewis Carrol «Η Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων» το 1865, η παιδική λογοτεχνία δε θα ήταν ποτέ πια η ίδια. Και ένας σκηνοθέτης σαν τον Tim Burton δε θα μπορούσε να αντισταθεί στην προοπτική να προσθέσει τη δική του οπτική σε μια τόσο διαχρονική, κλασική ιστορία. «Αποτελεί κομμάτι της κουλτούρας μας. Ακόμα κι αν δεν έχεις διαβάσει το βιβλίο, σίγουρα έχεις κάποιες εικόνες ή ιδέες για την ιστορία» παρατηρεί ο Burton. Ο Johnny Depp, που πρωταγωνιστεί στο ρόλο του Τρελο-Καπελά, προσθέτει: «Είμαι μεγάλος οπαδός του βιβλίου. Είναι ένα λογοτεχνικό επίτευγμα γεμάτο εφευρετικότητα. Παραμένει ακόμα και σήμερα το ίδιο ιδιοφυές, ενδιαφέρον και φρέσκο όπως και τότε».

«Πιστεύω ότι στο μυαλό των ανθρώπων η “Χώρα των Θαυμάτων” είναι ένας φωτεινός κόσμος. Σκεφτήκαμε όμως ότι τώρα που η Αλίκη επιστρέφει μπορεί να τον βρίσκει πιο σκοτεινό, με μια στοιχειωμένη αίσθηση» λέει ο Τιμ Μπάρτον. «Χρησιμοποιήσαμε την πρωτότυπη εικονογράφηση του βιβλίου σαν οδηγό: αυτό ήταν το αποτύπωμα για τα flashback της Αλίκης στην ταινία, ενώ όλα όσα συμβαίνουν τώρα χαρακτηρίζονται από μια ‘Μπάρτον-ική’ αισθητική» εξηγεί ο art director Todd Cherniawsky. Έτσι η “Χώρα των Θαυμάτων” του Burton βρίσκεται σε παρακμή, στερημένη από χρώμα και ζωντάνια, λόγω της αυταρχικής εξουσίας της Κόκκινης Βασίλισσας. Είναι ένας κόσμος καταπίεσης και καταστολής. Καθώς όμως η ιστορία εξελίσσεται, το φως και το χρώμα βρίσκουν τη θέση τους μέσα στο έργο. Η ταινία έχει ένα υπέροχο οπτικό σχέδιο που είναι αρκετά ενδεικτικό του στυλ του Burton. Οι άλλοι χαρακτήρες είναι επίσης διασκεδαστικοί, από την τρέλα και την παραφροσύνη του “Τρελού Καπελά”, μέχρι το πόσο τύραννος είναι η “Κόκκινη Βασίλισσα”. Οπτικά εντυπωσιακή, δημιουργικά σχεδιασμένη και γεμάτη λεπτομέρειες και νεύματα στην ιστορία της Αλίκης, είναι μια ταινία με γρήγορο ρυθμό και καθηλωτική.

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ

Η ταινία είναι άμεση και πολύ αγωνιώδης. Οι στιγμές δράσης όπου τα τέρατα κυνηγούν ή προσπαθούν να ανιχνεύσουν τις θέσεις των υποψήφιων θυμάτων τους είναι άψογα σκηνοθετημένες και ξεχειλίζουν από σασπένς και τρόμο. Παράλληλα συναντάμε και σκηνές έντονης συναισθηματικής φόρτισης περιστρεφόμενες γύρω από τη σύσφιξη των δεσμών των μελών της οικογένειας. Οι οικογενειακές αξίες και ειδικότερα η φροντίδα και υπεράσπιση των παιδιών από τους γονείς προβάλλονται συχνά στο «A Quiet Place» δίνοντας έτσι μια ξεχωριστή ηθική-κοινωνική νότα που δεν αφήνει κανέναν αδιάφορο. Εξαιρετικές είναι και οι ερμηνείες των ηθοποιών, μικρών και μεγάλων, που αν και δεν έχουν να πουν πολλά λόγω της αναγκαίας σιωπής, εντούτοις με τις γλαφυρές και γεμάτες συναισθήματα εκφράσεις τους, μεταδίδουν πειστικά το δράμα τους στον θεατή.

Συντακτική Ομάδα Horrormovies, 12.04.2018
Φωτογραφίες: Charlotte Bruus

A QUIET PLACE (2018)

Σκηνοθέτης: John Krasinski

Σενάριο: Bryan Woods, Scott Beck, John Krasinski

Ηθοποιοί: Emily Blunt, John Krasinski, Millicent Simmonds

Είδος: Drama, Horror, Sci-fi

Περίληψη: Σε μια κατεστραμμένη Γη που κατακλύζεται από ανίκητα αρπακτικά μιας πιθανής εξωγήινης προέλευσης, οι Άμποτ αγωνίζονται να επιβιώσουν στην έρημη αστική ζούγκλα της Νέας Υόρκης: μια παγίδα θανάτου που ορίζεται από μια νέα εποχή απόλυτης σιωπής. Πράγματι, καθώς ο θόρυβος προσελκύει αυτόν τον νέο τύπο εισβολέα, ακόμη και ο παραμικρός ήχος μπορεί να είναι θανατηφόρος. Ωστόσο, παρόλο που έχουν ήδη περάσει δώδεκα μήνες από τις πρώτες εμφανίσεις των ισχυρών τεράτων, η οικογένεια Άμποτ παραμένει δυνατή. Σε αυτή τη σιωπηλή δυστοπία, η εκμάθηση των κανόνων επιβίωσης είναι ζωτικής σημασίας. Και τώρα, περισσότερο από ποτέ, οι Άμποτ δεν πρέπει να κάνουν ήχο.

THE SHAPE OF WATER (2017)

Σκηνοθέτης: Guillermo del Toro

Σενάριο: Guillermo del Toro, Vanessa Taylor

Ηθοποιοί: Sally Hawkins, Octavia Spencer, Michael Shannon

Είδος: Drama, Fantasy, Romance

Περίληψη: Στο κρυμμένο κρατικό εργαστήριο ύψιστης ασφάλειας εργάζεται η μοναχική Elisa, η οποία παγιδεύεται σε μια ζωή απόμονωσης. Η ζωή της Elisa αλλάζει για πάντα όταν αυτή και η συνάδελφο της Zelda ανακαλύπτουν ένα μυστικό απόρρητο πείραμα.

Οι προβληματισμοί της ταινίας ξεπερνούν κατά πολύ το <<ποιος είναι το τέρας και ποιος είναι ο άνθρωπος>>. Για τον κάθε ήρωα της ταινίας, το Τέρας αντιπροσωπεύει και κάτι διαφορετικό. Για την Ελάιζα είναι ίσως το μοναδικό πρόσωπο με το οποίο μπορεί να επικοινωνήσει τόσο καλά, για τον παραδοσιακό κακό, Μάικλ Σάνον, είναι απλά μια απειλή, για τον επιστήμονα, Μάικλ Στούλμπαργκ, αποτελεί ένα θαύμα της φύσης, για όλους τους θεατές αποτελεί μια λευκή σελίδα στην οποία μπορούν να δημιουργήσουν τη δική τους εκδοχή. Ο Guillermo Del Toro, μέχρι το τέλος, αποφεύγει να συστήσει στη λεπτομέρεια τα χαρακτηριστικά του Τέρατος του, μετατρέποντας το τελικά σε καθρέφτη όλων όσων κρύβει ο καθένας μέσα του, δημιουργώντας έναν κόσμο σκληρό και γεμάτο τέρατα, ο οποίος όμως ταυτόχρονα κρύβει και τεράστια αποθέματα αγάπης, ακόμα και στα πιο απρόσμενα μέρη.

Φωτογραφία: Dan Laustsen

LAMB (2021)

Σκηνοθέτης: Valdimar Johannsson

Σενάριο: Sjon, Valdimar Johannsson

Ηθοποιοί: Noomi Rapace, Hilmiir Snoer Gudnason, Bjorn Hlynur Haraldsson

Είδος: Drama, Fantasy, Horror

Περίληψη: Η Μαρία και ο Ίνγκβαρ είναι ένα ζευγάρι Ισλανδών κτηνοτρόφων, που έχουν βιώσει την απώλεια ενός αγαπημένου προσώπου, και είναι βυθισμένοι στην θλίψη. Για να καλύψουν το συναισθηματικό κενό τους, αποφασίζουν να δώσουν την αγάπη τους σε ένα μικρό αρνί που εμφανίζεται μυστηριωδώς στη φάρμα τους. Αυτή τους η πράξη όμως φαίνεται πως παραβαίνει κάποιους αιώνιους νόμους της φύσης, με αποτέλεσμα να υποστούν τις συνέπειες.

Συντακτική Ομάδα Horrormovies, 12.04.2018
Φωτογραφίες: Eli Arenson

Ο “Αμνός” είναι μια σκοτεινή, μεταφυσική ταινία, ένα οικολογικό θρίλερ που βρίσκει όμως τον δρόμο του αμέσως προς την καρδιά του θεατή, καθώς μιλάει για την αγάπη και την απώλεια, για την ελπίδα και τις μεγάλες αποφάσεις που καθορίζουν τη ζωή μας, αλλά και για τη δύναμη της Φύσης, που οι άνθρωποι, χαμένοι μέσα στο τεχνολογικό πολιτισμό τους, τείνουν να ξεχάσουν. Το υποβλητικό, μυστηριακό περιβάλλον της Ισλανδίας παίζει το δικό του ρόλο στην ταινία, δημιουργώντας εκείνη την ονειρική αίσθηση που μας γοητεύει στα παραμύθια. Αυτήν ακριβώς τη σκοτεινή, μεταφυσική, παραμυθένια διάσταση κατάφερε να συλλάβει ο Γιόχανσον με το φακό του στη πρώτη του ταινία, που χαρακτηρίστηκε ένα <<οπτικό ποίημα>>: δημιούργησε ένα μαύρο παραμύθι που παραπέμπει και στην ελληνική μυθολογία.

ABSOLUT POP

ABSOLUT COUNTRY OF SWEDEN VODKA AND LOGO, ABSOLUT, ABSOLUT BOTTLE DESIGN AND ABSOLUT CALLIGRAPHY ARE TRADEMARKS OWNED BY VIN AND SPIRIT AB. THOSE WHO APPRECIATE QUALITY ENJOY IT RESPONSIBLY. THIS AD. MADE BY APSCORD 2008.

